

Fragmenty, C. W. L. Gloger, *Wytepienie robactwa i myszy pustoszących gospodarstwo leśne i polne*, Poznań 1860/

Gdzie człowiek potrzebuje płodów roli do zaspokojenia swych potrzeb tutaj roślinożerna część świata zwierząt występuje nieprzyjaźnie naprzeciw człowiekowi: wszczyna się pomiędzy nimi walka o posiadłość, z której człowiek za pomocą swych sił duchowych wtedy tylko zwycięsko wyjść może, kiedy poznał nieprzyjaciela, jego istotę i działanie i kiedy z tej znajomości czerpie środki do zwalczania swego nieprzyjaciela.

...gdy się kwiaty i korzenie dziewanny położy na miejscu przez myszy nawiedzane, zwierzęta unikają zapachu rośliny tak iż takowa położona w spichlerzach, stodołach i w stertach pomiędzy zboże, albo pokosy, najlepsze przynosi skutki...

...wrzos zdaje się być dla myszy obrzydliwym, gdyż te zwierzęta przybywszy w bliskość tego ziela, natychmiast ztamtąd szybko uciekają...

...szczury mają mieć do psiego języka (*Cynoglossum officinale*) taki wstręt, iż to pomieszkanie, gdzie jest rozsypywana owa pokrajana roślina, wszystkie najdłużej w jednym dniu opuszczają..."

/o wołku zbożowym/

Jako rozwinięty chrząszczyk, mający pyszczyk ryjkowy, owad ten wywierca swym ryjkiem dziury w dojrzałych ziarnkach zboża, już to biorąc z nich swój pokarm już też samice składają w nich swe jaja. Z tych to jaj złożonych osobno w ziarnkach zboża wylęgają się wkrótce małe gąsienice białe, mające głowę grubą, rogową i opatrzoną jak na ich wzrost potężnymi żuwaczkami. Gąsienice te przewiercają jeszcze głębiej ziarna pszenicy i żyta i wyżerają skrobią aż do skórki, pod którą się potem przeobrażają w poczwarki. Chrząszczyk wyszedłszy ze stanu poczwarki, przyczynia się również ze swej strony do spustoszenia zboża i zrządza przeto szkody w nagromadzonych tegoż zapasach..."

...gdzie wołek zaraził wszystkie stodoły, schowania zbożowe i cały dom, wypędzono go ztamtąd zupełnie w kilku dniach za pomocą beczki smoły, którą stawiano kolejno po kilka godzin na wszystkich zarażonych miejscach. Gdy się więc wołek pojawi, potrzeba tylko kilka starych desek napuścić smołą, pozostawić je na spichlerzach, i to corocznie od czasu do czasu powtarzać...

...również do wybicia wołków na spichlerzach potrzeba także tylko pewną ilość świeżo wyrwanych łodyg konopnych tam porozstawiać, albo położyć na kupach zboża, przyczem na to bacność mieć należy, ażeby okna, albo otwory do przewiewu służące, były szczelnie zamknięte celem niewypuszczenia na dwór zapachu konopnego...

/o molu ziarniaku/

...ogryza zboże, mianowicie pszenicę i żyto, od zewnętrznej strony i przedzie na około obranych ziarn delikatną tkankę na kształt namiotów, ażeby ziarn nie utracić; z tej przyczyny, gdy ziarnka się z kupy zboża zesuwać to z nimi tkanka i gąsienica również się zesuwa. Gdy się te mole znacznie rozmnożą obawiać się należy bardzo znacznych szkód w zbożu ...